

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΣΗΜΕΙΟ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ της Κικής Δημουλά
Άγαλμα γυναίκας με δεμένα τα χέρια

Όλοι σε λένε κατευθείαν άγαλμα,
εγώ σε προσφωνώ γυναίκα κατευθείαν.

Στολίζεις κάποιο πάρκο.
Από μακρυνά εξαπατάς.
Θαρρεί κανείς πως έχεις ελαφρά ανακαθίσει
να θυμηθείς ένα ωραίο όνειρο που είδες,
πως παίρνεις φόρα να το ζήσεις.
Από κοντά ξεκαθαρίζει τ' όνειρο:
δεμένα είναι πισθάγκωνα τα χέρια σου
μ' ένα σχοινί μαρμάρινο
κι η στάση σου είναι η θέληση σου
κάτι να σε βοηθήσει να ξεφύγεις
την αγωνιά του αιχμάλωτου.
Έτσι σε παραγγείλανε στο γλύπτη: αιχμάλωτη.
Δεν μπορείς
ούτε μια βροχή να ζυγίσεις στο χέρι σου,
ούτε μια ελαφριά μαργαρίτα.
Δεμένα είναι τα χέρια σου.

Και δεν είν' το μάρμαρο μόνο ο 'Αργος.
Αν κάτι πήγαινε ν' αλλάξει
στην πορεία των μαρμάρων,
αν άρχιζαν τ' αγάλματα αγώνες
για ελευθερίες και ισότητες,
όπως οι δούλοι,
οι νεκροί
και το αίσθημα μας,
εσύ θα πορευόσουν
μες στην κοσμογονία των μαρμάρων
με δεμένα πάλι τα χέρια, αιχμάλωτη.

Όλοι σε λένε κατευθείαν άγαλμα,
εγώ σε λέω γυναίκα αμέσως.
Όχι γιατί γυναίκα σε παρέδωσε
στο μάρμαρο ο γλύπτης
κι υπόσχονται οι γοφοί σου
ευγονία αγαλμάτων,
καλή σοδειά ακινησίας.
Για τα δεμένα χέρια σου, που έχεις
όσους πολλούς αιώνες σε γνωρίζω,

σε λέω γυναίκα.
Σε λέω γυναίκα
γιατί είς' αιχμάλωτη.
(Το λίγο του κόσμου 1971)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της ποίησης της Κικής Δημουλά, είναι η αυστηρή οργάνωση του ποιήματος που δεν περιορίζεται σε μια στατική και αντικειμενική απεικόνιση του εξωτερικού κόσμου αλλά αναπλάθεται μέσα από τη δημιουργική φαντασία της ποιήτριας. Επιβεβαιώνεται το στοιχείο αυτό στο συγκεκριμένο ποίημα ; **Μονάδες 15**
2. Ποιο κλίμα δημιουργεί η προσφώνηση του αγάλματος σε β' ενικό πρόσωπο και ποια αισθήματα της ποιήτριας εκφράζονται με αυτήν; **Μονάδες 20**
3. Να σχολιάσετε τους στίχους 16-19, στους οποίους διακρίνεται το παράπονο του ποιητικού υποκειμένου για τη γυναίκα άγαλμα. **Μονάδες 25**
4. Ο Τάκης Καρβέλης αναφέρει ,πως η Δημουλά κατορθώνει με τη λυρική αφαίρεση να προχωρεί συμφύροντας τον εξωτερικό κόσμο με τον εσωτερικό. Να αναφέρετε αν ισχύει η θέση αυτή για το συγκεκριμένο ποίημα. **Μονάδες 20**

Παράλληλο κείμενο:

A. Δημουλάς: Στο Μουσείο

Το ακέφαλο άγαλμα, στημένο
στη μέση της αίθουσας, κοιτάζω.
Απ' τα πόδια του ως το λαιμό, σπουδάζω
τις λεπτομέρειες: το λυγισμένο

κάπως γόνατο, το τεντωμένο
χέρι, τους μυς του στήθους. Αλλάζω
θέση και απόσταση. Θαυμάζω
στο σύνολο το σώμα. Και προσμένω

από τη μια στιγμή ως την άλλη
(της φαντασίας η δύναμη μεγάλη
όταν σε τούτο η τέχνη βοηθή),

ασύγκριτα προσθέτοντας κάλλη,
στη θέση, απ' όπου λείπει, να φανή
υπέροχο, απολλώνειο, το κεφάλι.

5. Πώς αντιδρούν οι δύο ποιητές στη θέα των αγαλμάτων στα ποιήματα Στο Μουσείο και Σημείο Αναγνωρίσεως; **Μονάδες 20**

Επιμέλεια: Ψαρράς Γιάννης